

Další díl knihy má název Z TEMNOTY K RADOSTI

Smysl mého života

V Birkenau mi pokynula jedna umírající žena. Rozevřela daň, v níž svírala čtyři kousky plesnivého chleba, a sotva slyšitelným hlasem mi řekla: „Vezmi si. Jsi mladá, musíš žít, abys mohla přinést svědectví o tom, co se tady děje. Musíš to vyprávět, aby k něčemu takovému už nikdy na světě nedošlo.“ Vzala jsem ty čtyři kousky chleba a před ní jsem je snědla. A v jejím pohledu jsem četla laskavost i Odevzdanost. Byla jsem příliš mladá. Měla jsem pocit, že mně tím gestem a břemenem, které v sobě neslo, tolik přesahuje.

Dlouho se mi ta událost nevybavovala.

V roce 1978 prohlásil Louis Darquier de Pellepoix: “V Osvětimi se plynovaly jen vši.“ Pobouřila mě zvrácenost těch slov a v paměti mi vytanulo gesto oné ženy. Znovu jsem viděla její obličej. Už jsem dál nemohla mlčet.

Znamenalo to pro mne velkou zkoušku, konečně promluvit, ale nemohla jsem se už schovávat. Uposlechla jsem ne kvůli „povinnosti pamětníka“, ale věrnosti na památku mužů a žen, umírajících před mýma očima.

V šestnácti letech mě deportovali. Jsem jedna z mála maďarských Židů, kteří přežili.

Byla jsem ušetřena smrti.

Žiju.

Řekla jsem životu ano.

Bylo mi jasné, že musím tu vzpomínku na smrt obrátit ve výzvu k životu. Pochopila jsem, že nemůžeme dospět, pokud každý z nás nenalezne či znovu nepřijde na chuť svému životu.

Opatrně listuji stránkami svého života. Některé jsou bílé, nepopsané, jiné zažloutlé, zašlé, a pak jsou tam ty němé, co čekají, až je nalistuji. Zítřek mám ve svých rukou.

Moje paměť uvízla v zimě.

Dlouhým vnitřním procesem začala pomalu tát. Dnes mé dny ozařují svítivé barvy podzimu.